

Pierwsze czytanie – Wyj 20, 1-17

Wtedy mówił Bóg wszystkie te słowa: «Ja jestem Pan, twój Bóg, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli. Nie będziesz miał cudzych bogów obok Mnie! Nie będziesz czynił żadnej rzeźby ani żadnego obrazu tego, co jest na niebie wysoko, ani tego, co jest na ziemi nisko, ani tego, co jest w wodach pod ziemią! Nie będziesz oddawał im pokłonu i nie będziesz im służył, ponieważ Ja Pan, twój Bóg, jestem Bogiem zazdrosnym, który karze występki ojców na synach do trzeciego i czwartego pokolenia względem tych, którzy Mnie nienawidzą. Okazuję zaś łaskę aż do tysiącznego pokolenia tym, którzy Mnie miłują i przestrzegają moich przykazań. Nie będziesz wzywał imienia Pana, Boga twego, do czczych rzeczy, gdyż Pan nie pozostawi bezkarnie tego, który wzywa Jego imienia do czczych rzeczy. Pamiętaj o dniu szabatu, aby go uświęcić: Sześć dni będziesz pracować i wykonywać wszystkie twe zajęcia. Dzień zaś siódmy jest szabatem ku czci Pana, Boga twego. Nie możesz przeto w dniu tym wykonywać żadnej pracy ani ty sam, ani syn twój, ani twoja córka, ani twój niewolnik, ani twoja niewolnica, ani twoje bydło, ani cudzoziemiec, który mieszka pośród twych bram. W sześciu dniach bowiem uczynił Pan niebo, ziemię, morze oraz wszystko, co jest w nich, w siódmym zaś dniu odpoczął. Dlatego pobłogosławił Pan dzień szabatu i uznał go za święty. Czcij ojca twego i matkę swoją, abyś długo żył na ziemi, którą Pan, Bóg twój, da tobie. Nie będziesz zabijał. Nie będziesz cudzołożył. Nie będziesz kradł. Nie będziesz mówił przeciw bliźniemu twemu kłamstwa jako świadek. Nie będziesz pożywał domu bliźniego twego. Nie będziesz pożywał żony bliźniego twego, ani jego niewolnika, ani jego niewolnicy, ani jego wołu, ani jego osła, ani żadnej rzeczy, która należy do bliźniego twego».

- Czytany dziś tekst, chrześcijanie nazywają dekalogiem czy inaczej Dziesięcioma Przykazaniami. Tymczasem nasi starsi bracia Żydzi, nazywają go Dziesięcioma Słowami.
- Najważniejszym w Prawie Izraela jest to, co stanowi jego fundament: wyzwolenie z niewoli egipskiej. Bog Wyzwoliciel daje swemu ludowi Prawo, pomagające mu uczyć się życia w wolności.
- *«Poznaj dzisiaj i rozważ w swym sercu, że Pan jest Bogiem, a na niebie wysoko i na ziemi nisko nie ma innego. Strzeż Jego praw i nakazów, które ja dziś polecam tobie pełnić; by dobrze ci się wiodło i twym synom po tobie; byś przedłużył swe dni na ziemi, którą na zawsze daje ci Pan, Bóg twój.» (Pwt 4, 39-40)*

Pierwsze przykazania odnoszą się do naszej relacji z Bogiem. Następne, do relacji z rodzicami i innymi ludźmi. Obie te relacje, są ze sobą szeroko powiązane.

Ostatnie przykazania są zbudowane w formie negatywnej « nie będziesz », jednak dotyczą pozytywnego zastosowania w codziennosci. Każde z przykazań w jakiś sposób uwalnia nas i nasze spojrzenie...otwierając przed nami drogę wewnętrznej wolności.

« Ja Pan, twój Bóg, jestem Bogiem zazdrosnym »

- Bóg kochający swój lud, pragnie widzieć go wolnym i szczęśliwym.
- Miłość Boża jest zazdrosna o każdą przeszkodę, która staje na drodze wolności człowieka.

« jestem Bogiem zazdrosnym, który karze występki ojców na synach do trzeciego i czwartego pokolenia względem tych, którzy Mnie nienawidzą. Okazuję zaś łaskę aż do tysiącznego pokolenia tym, którzy Mnie miłują i przestrzegają moich przykazań. »

- W ówczesnej mentalności, wyobrazano sobie Boga jako tego, który karze za popełnione zło. Jednak czytany dziś tekst, kładzie nacisk na wieczną wierność Boga, obiecaną tym, którzy zawierają z Nim Przymierze.

Psalm 19, 8-11

*Prawo Pana doskonałe - krzepi ducha;
świadełwo Pana niezawodne - poucza prostaczka;
nakazy Pana słuszne - radują serce;
przykazanie Pana jaśnieje i oświeca oczy;*

*bojaźń Pańska szczerą, trwającą na wieki;
sądy Pańskie prawdziwe, wszystkie razem są słuszne.
Cenniejsze niż złoto, niż złoto najczystsze,
a słodsze od miodu płynącego z plastra.*

- To jakby litania na cześć Boga. To o Nim jest tu cały czas mowa. To On uwolnił swój lud z kajdan niewoli i dał mu Prawo (przykazania), by nauczył się, jak żyć w wolności.
- Najpiękniejsze medytacje nad tym Prawem znajdują się w księdze Powtorzonego Prawa.
- *“Zapytaj no dawnych czasów, które były przed tobą, zaczynając od dnia, w którym Bóg stworzył człowieka na ziemi, [zapytaj] od jednego krańca niebios do drugiego, czy nastąpiło tak wielkie wydarzenie jak to lub czy słyszano od kogoś podobnym? Czy słyszał jakiś naród głos Boży z ognia, jak ty słyszałeś, i pozostał żywy? Czy usiłował Bóg przyjść i wybrać sobie jeden naród spośród innych narodów przez doświadczenia, znaki, cuda i wojny, ręką mocną i wyciągniętym ramieniem, dziełami przerażającymi, jak to wszystko, co tobie uczynił Pan, Bóg twój, w Egipcie na twoich oczach? Widziałeś to wszystko, byś poznał, że Pan jest Bogiem, a poza Nim nie ma innego. Z niebios pozwolił ci słyszeć swój głos, aby cię pouczyć. Na ziemi dał ci zobaczyć swój ogień ogromny i słyszeć swoje słowa spośród ognia. Ponieważ umiłował twych przodków, wybrał po nich ich potomstwo i wyprowadził cię z Egiptu sam ogromną swoją potęgą. Na twoich oczach, ze względu na ciebie wydziedziczył obce narody, większe i silniejsze od ciebie, by cię wprowadzić w posiadanie ich ziemi, jak to jest dzisiaj. Poznaj dzisiaj i rozważ w swym sercu, że Pan jest Bogiem, a na niebie wysoko i na ziemi nisko nie ma innego. Strzeż Jego praw i nakazów, które ja dziś polecam tobie pełnić; by dobrze ci się wiodło i twym synom po tobie; byś przedłużył swe dni na ziemi, którą na zawsze daje ci Pan, Bóg twój.” (Pwt 4, 32-40)*
- *“Słuchaj, Izraelu, i pilnie tego przestrzegaj, aby ci się dobrze powodziło i abyś się bardzo rozmnożył, jak ci przyrzekł Pan, Bóg ojców twoich, że ci da ziemię opływającą w mleko i miód.” (Pwt 6,3)*

“przykazanie Pana jaśnieje i oświeca spojrzenie”.

- Przykazania są jak znaki drogowe, ostrzegające czy informujące o ewentualnym niebezpieczeństwie.
- *“A teraz, Izraelu, czego żąda od ciebie Pan, Bóg twój? Tylko tego, byś się bał Pana, Boga swojego, chodził wszystkimi Jego drogami, miłował Go, służył Panu, Bogu twemu, z całego swojego serca i z całej swej duszy, strzegł poleceń Pana i Jego praw, które ja ci podaję dzisiaj dla twego dobra.” (Pwt 10, 12-13)*
- *“Powiedziano ci, człowiecze, co jest dobre. i czegoż żąda Pan od ciebie, jeśli nie pełnienia sprawiedliwości, umiłowania życzliwości i pokornego obcowania z Bogiem twoim?” (Mi 6,8)*

“sądy Pańskie prawdziwe, wszystkie razem są słuszne. Cenniejsze niż złoto, niż złoto najczystsze, a słodsze od miodu płynącego z plastra.”

- **Złoto** jest metalem niezmiennym i cennym, pożądanym przez wielu ludzi.
- Jeśli chodzi o **miod**, to w rozumieniu jego roli, oddziela nas od autora tego psalmu przestrzeń czasowa i kulturowa. Kiedy po raz pierwszy Bóg wzywa Mojżesza, powierzając mu misję wyprowadzenia narodu wybranego z Egiptu, obiecuje mu: *“Postanowiłem więc wywieść was z ucisku w Egipcie i zaprowadzić do ziem Kananejczyka, Chetyty, Amoryty, Peryzzyty, Chiwwity i Jebusyty, do ziemi opływającej w mleko i miód”*.
- Powiedzenie *“ziemia opływająca w mleko i miód”*, jest bardzo stare, nie wiadomo kiedy powstało ale wiemy, że używali go też Kananejczycy. Dla nich, podobnie jak dla Żydów, oznaczało ono łagodność i obfitość. Miod występował nie tylko w Palestynie, w wielu innych krajach znano jego słodki smak.
- *“Sam zaś Jan nosił odzienie z sierści wielbłądziej i pas skórzany około bioder, a jego pokarmem była szarańcza i miód leśny.” (Mt 3,4)*

To, co jest charakterystyczne tylko dla narodu wybranego (a później także dla chrześcijan) i co odróżnia go od innych ludów, to doświadczenie działania Boga:

- Bóg stworzył świat z Miłości
- Bóg wybawił swój lud z Miłości do niego

Miod stał się symbolem łagodności i czułości Boga.

- *“Jak orzeł, co gniazdo swoje ożywia, nad pisklętami swoimi krąży, rozwija swe skrzydła i bierze je, na sobie samym je nosi - tak Pan sam go prowadził, nie było z nim boga obcego. Na wyżyny świata go wyprowadził i żywił bogactwami pola. **Pozwolił mu miód wysysać ze skały** i oliwę z najtwardszej opoki. (Pwt, 11-13)*

Także **mana**, która Hebrajczycy żywili się na pustyni, porównywana jest do miodu:

- *“Dom Izraela nadał temu [pokarmowi] nazwę **mana**. Była ona biała jak ziarno kolendra i miała **smak placka z miodem**.” (Wyj 16,31)*

Odtąd, naród wybrany wie, że Słowo Boga nie tylko stworzyło świat i człowieka ale też zbawia go i uwalnia...

- *“Nie samym tylko chlebem żyje człowiek, ale wszystkim, co pochodzi z ust Pana.” (Pwt 8, 3)*